

изводни от една социална съвкупност", а желанията и страстите в целия роман са не само разрушителни, те са реакционни или революционни указатели за деконструираната Азовост. Или ако се позовем на шизоанализата, романът репрезентира двуполусното социално либидно инвестиране, реакционно параноичното и революционно шизоидното. С романа си Димитър Димов осъществява едно изпреварващо теоретизиращо художествено единство, в което историческите и социално-политически пластове на разкриване са нахъсвани и пресичани от разпада на индивидуалното. Оттук и адекватното интерпретиране на романа като експликация на болестта. Особено интересна е позицията на Валери Стефанов в статията "Римският път /Руини и болести в романа "Тютюн". Авторът подчертава, че "Любовта е сила, която отчуждава телата от самите тях, превръща ги в непослушни инструменти, в автоматизирани подобия на човешкото"⁵. Една от заблудите за романа е всъщност, че той представя два коренно различни свята като перспектива за бъдеще, света на загниващата буржоазия и този на новите господари. Всъщност романът илюстрира невъзможността потоците желание да бъдат овладени или пък стопирани. "Тютюн" е роман за деградацията, за разпада на обществото, личността и класата, но това е и роман за невъзможността да бъде подсигурано новото статукво, да бъде осигурено монолитното единство на новия социален ред, без навлизането на принципите на тоталитарен контрол и диктатура. В този смисъл „Тютюн“ е и едно пророчество за случилото се в националния ни живот след 9 септември 1944 година, както и безспорно потвърждение на тезата на Делюз и Гатари за изравнените реакционно параноични и революционно шизоидни потенциали.

⁵ Стефанов, В. Римският път (Руини и болести в романа "Тютюн"). // Стефанов, В. Творбата - място в света. С., 2004